

Sygn. akt: I C 171/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2020r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Piotr Jędrzejewski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 8 maja 2020r. w G.

sprawy z powództwa **Fundacji (...) z siedzibą w Z. działającej na rzecz J. P.**

przeciwko **Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. Pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym przez Referendarza sądowego Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi z dnia 25 maja 2009r. w sprawie o sygn. akt I Nc 345/09 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi z dnia 4 września 2009r. w całości w stosunku do J. P.;
2. Zasądza od Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. na rzecz Fundacji (...) z siedzibą w Z. kwotę 3.617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt **I C 171/20**

UZASADNIENIE

(wyroku z dnia 08 maja 2020 roku - k. 49)

Fundacja (...) z siedzibą w Z., działając na rzecz i za zgodą J. P. wniosła pozew przeciwko Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G., domagając się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 25 maja 2009 roku, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa z dnia 04 września 2009 roku w sprawie o sygn. akt I Nc 345/09 w całości w stosunku do J. P. na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., a także zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, w tym opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, a w przypadku zaistnienia przesłanek zgodnych z dyspozycją art. 326 § 1 k.p.c. w zw. z art. 109 § 2 k.p.c. o zasądzenie kosztów procesu w wysokości dwukrotności stawki minimalnej. Nadto powódka wniosła o nadanie wyrokowi z urzędu klauzuli wykonalności w razie uznania roszczenia przez pozwanego.

W uzasadnieniu pozwu powódka podała, że w oparciu o opisany wyżej tytuł egzekucyjny w postaci prawomocnego nakazu zapłaty prowadzona była przeciwko niemu egzekucja na wniosek nowego wierzyciela (...) sp. z o.o. z siedzibą w S.. Zdaniem powódki po cesji wierzytelności z dnia 25 maja 2009 roku objętej opisany wyżej tytułem na rzecz następcy prawnego pierwotnego wierzyciela - pozwanej, doszło do wygaśnięcia jego zobowiązania. W konsekwencji skutkuje to wystąpieniem przesłanek z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. i przedmiotowy tytuł wykonawczy na rzecz pozwanej, istniejący w obrocie winien zostać pozbawiony wykonalności.

(pozew - k. 2-3v.)

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu na podstawie art. 101 k.p.c.

Pozwana żądała oddalenia powództwa w zakresie żądania pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego również w stosunku do dłużniczki B. M. (poprzednio: M.), ponieważ z treści żądania nie wynikało, aby żądanie ograniczone zostało także pod względem podmiotowym.

Strona pozwana stała na stanowisku, że nie dała powodu do wytoczenia powództwa, skoro powódka nie podejmowała wcześniej żadnych czynności względem pozwanej, dążąc do polubownego załatwienia sporu. Pozwana wskazywała, że być może było to uzasadnione chęcią uzyskania bonifikaty w postaci kosztów procesu.

(odpowiedź na pozew - k. 35-36v.)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 25 maja 2009 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym przeciwko J. P. i B. P. na rzecz Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. nakazując zapłacić im kwotę 35.713,10 zł wraz z odsetkami oraz kosztami procesu w wysokości 2.864 zł.

Dnia 04 września 2009 roku opisanemu nakazowi zapłaty nadano klauzulę wykonalności na rzecz Kasy jako orzeczeniu prawomocnemu.

(okoliczności bezsporne nadto potwierdzone: kopią tytułu wykonawczego - k. 44)

Dnia 26 marca 2012 roku pozwana zawarła z (...) sp. z o.o. z siedzibą w S. umowę cesji wierzytelności, obejmującej opisaną wyżej wierzytelność.

(okoliczność bezsporna)

Powód przed wytoczeniem powództwa nie wzywał pozwanej do polubownego załatwienia sprawy.

(okoliczność bezsporna)

Sąd zważył, co następuje:

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie bezspornych okoliczności wskazanych przez strony procesu, potwierdzając część z nich kopią tytułu wykonawczego złożonego do akt sprawy przez pozwaną. Dla rozstrzygnięcia sprawy nie były przydatne dokumenty złożone przez powódkę, ponieważ dotyczyły postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi D. K. w oparciu o inny tytuł wykonawczy niż objęty pozwem.

Art. 213 § 2 k.p.c. stwierdza, że sąd jest związany uznaniem powództwa i jednocześnie określa granice rozporządzalności, nakładając na sąd obowiązek kontroli, czy uznanie nie jest sprzeczne z prawem, z zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Zachowało aktualność dotychczasowe orzecznictwo stwierdzające, że uznanie będące aktem dyspozytywnym o ograniczonym zakresie, obejmuje zarówno okoliczności faktyczne, jak i podstawę prawną danej sprawy, tzn. zespół obowiązujących przepisów, na podstawie których sąd ma wydać rozstrzygnięcie (wyrok SN z dnia 28 października 1976 r., III CRN 232/76, OSNCP 1977, nr 5-6, poz. 101, z glosami: S. D., OSPiKA 1978, z. 3, poz. 50, A. S., OSPiKA 1978, z. 7-8, poz. 143 i J. M., PiP 1978, z. 10, s. 178 i n.). Artykuł 213 § 2 k.p.c. nie stanowi podstawy do badania i ustalania, czy będące przedmiotem uznania roszczenie rzeczywiście przysługuje stronie powodowej. Wyjaśnienie przyczyn skłaniających pozwanego do dokonania uznania z reguły pozwala na ocenę przesłanek skuteczności wyrażonego uznania, określonych w omawianym przepisie (zob. także A. J., Kontradiktoryjność a poznanie prawa w procesie cywilnym w świetle zmian Kodeksu postępowania cywilnego, PS 1998, nr 10, s. 63). Przedmiotem uznania pozwanego może być dochodzone przez powoda roszczenie w całości

lub w określonej części. Uznanie powództwa powinno być wyraźne oraz jednoznacznie określone i nienasuujące wątpliwości co do swej treści oraz zakresu, w jakim pozwany uznał żądanie pozwu. Następnym skutecznym uznaniem powództwa jest wydanie wyroku uwzględniającego żądanie pozwu bez przeprowadzenia postępowania dowodowego. Poza tym wyrokowi takiemu sąd z urzędu nada rygor natychmiastowej wykonalności (art. 333 § 1 pkt 2 k.p.c.).

Sąd nie znalazł podstaw, przemawiających za tym, że oświadczenie o uznaniu powództwa pozwanej było sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego lub miało na celu obejście prawa. Przede wszystkim nie budziło wątpliwości, że pozwana umową cesji z dnia 25 maja 2009 roku zbyła wierzytelność objętą przedmiotowym tytułem wykonawczym, a zatem spełniona została przesłanka powództwa egzekucyjnego wskazana w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., który stanowi, że dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło (...).

Z ustalonego w sprawie stanu faktycznego wynikało, że roszczenie jest zasadne, a oświadczenie pozwanej w przedmiocie uznania powództwa – skuteczne.

Wobec powyższego, mając na uwadze związanie Sądu uznaniem powództwa na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 213 § 2 k.p.c. w punkcie 1. wyroku uwzględniono powództwo w całości.

Tytuł wykonawczy, objęty żądaniem pozwu wydany został przeciwko dwojgu dłużników, jednak żądanie pozwu obejmuje tylko pozbawienie wykonalności w stosunku do J. P. (k. 2v), a więc wbrew twierdzeniom pozwanego zostało ograniczone podmiotowo, stąd brak było podstaw do oddalenia powództwa w zakresie, w jakim dotyczyło B. P..

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 2. wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 listopada 2015 roku (Dz. U.2015.1804) i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania zasądził od przegrywającej niniejsze postępowania pozwanej na rzecz powódki kwotę 3.617 zł, na którą składa się opłata za czynności fachowego pełnomocnika powódki – adwokata w stawce minimalnej obliczonej od wskazanej w pozwie wartości przedmiotu sporu – 3.600 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Sprawa nie była zawiła a nadkład pracy pełnomocnika powódki nie był znaczący, stąd brak było podstaw do zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego w podwojonej stawce.

Sąd nie przychylił się do wniosku pozwanej i nie znalazł podstaw do obciążenia powódki kosztami procesu na podstawie art. 101 k.p.c., który stanowi, że zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu. Pozwany nie był wzywany przed wytoczeniem powództwa do wydania tytułu wykonawczego, jednak w orzecznictwie wskazuje się, że art. 101 k.p.c. nie ma zastosowania w sprawach dotyczących stosunku prawnego, który może być ukształtowany tylko wyrokiem.

Sąd podziela pogląd, że jeśli zachodzą okoliczności stanowiące podstawę powództwa opozycyjnego, o którym mowa w art. 840 k.p.c., sam fakt dysponowania przez wierzyciela tytułem wykonawczym, który może stanowić podstawę egzekucji, daje dłużnikowi powód do wytoczenia sprawy w rozumieniu komentowanego przepisu (por. Tomasz Szanciło, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Art. 1–50539. Tom I). Jeśli więc w takiej sytuacji powództwo zostaje wytoczone przez dłużnika i w toku procesu wierzyciel wydaje dłużnikowi sporny tytuł wykonawczy, to dłużnik zasadnie może domagać się zasądzenia zwrotu kosztów procesu na podstawie art. 98 k.p.c., podnosząc, że zaspokojenie roszczenia nastąpiło na skutek wytoczenia powództwa (post. SN z 6.12.2012 r., IV CZ 121/12, LEX nr 1288733). W niniejszej sprawie, mimo uznania powództwa, wierzyciel nie wydał tytułu wykonawczego, a jedynie jego kopię.

Sąd w wyroku pominął obowiązek nadania wyrokowi w punkcie 1. rygoru natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 333 § 1 pkt 2 k.p.c. oraz rozstrzygnięcie w zakresie kosztów sądowych, co skorygowano odrębnym postanowieniem uzupełniającym.